

Säkerhetsdatablad

Omarbetad: 19-05-2017

Ersätter: 30-08-2016

Version: 05.00/SWE

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: Propionsyra

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderad användning: Tillsatsen i foder.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Distributör: Helm Skandinavien A/S
Holmagervej 9
8543 Hornslet
Danmark
Tel: +45 87 85 09 10
Fax: +45 87 85 09 15
E-post: info@helmas.dk

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 - begär Giftinformation

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP-klassificering (Förordning (EG) nr 1272/2008): Skin Corr. 1B; H314 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335

Se avsnitt 16 för kompletta texter i H-fraser.

Allvarligaste skadliga effekterna: Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. Orsakar allvarliga ögonskador. Kan orsaka irritation i luftvägarna.

2.2 Märkningsuppgifter

Signalord:

Fara

Innehåller

Propionsyre 75-100 %

H-fraser:

Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.(H314)
Kan orsaka irritation i luftvägarna.(H335)

P-fraser:

Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej.(P260)
Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.(P280)
VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten eller duscha.(P303/361/353-a)

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. (P305/351/338)
Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare. (P310-a)

2.3 Andra faror

Produkten innehåller inte PBT- eller vPvB-ämnen.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Registreringsnummer	CAS/EG-nr	Ämne	CLP-klassificering (Förordning (EG) nr 1272/2008)	w/w%	Anm.
01-211948697	79-09-4-A	Propionsyra	Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318	75-100	.
1-24-xxxx	201-176-3	.	STOT SE 3;H335 Flam. Liq. 3;H226	.	.

Se avsnitt 16 för kompletta texter i H-fraser.

Övrig information: Alla bokstäver efter CAS-numret hänvisar till individuella dataset.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning:	Sök frisk luft. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
Förtäring:	Skölj munnen noga och drick 1-2 glas vatten i små klunkar. Framkalla ej kräkning. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
Hud:	Ta genast av förorenade kläder, klocka och smycken. Skölj huden noga med vatten och fortsätt sköljningen under lång tid. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
Ögon:	Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta bort eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken vitt uppspärade under spolningen så att inget fastnar under dem. Sök läkare efter den initiala spolningen. Fortsätt skölja tills medicinsk personal tar över. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
Brännskador:	Skölj med vatten tills smärtan upphör. Avlägsna klädesplagg som inte häftar vid huden - sök läkare/transportera till sjukhus. Om möjligt, fortsätt skölja tills medicinsk personal tar över.
Övrig information:	Vid kontakt med läkare, visa säkerhetsdatablad eller etikett.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Förtäring kan orsaka frätskador i mun, strupe och magsäck. Orsakar smärta i mun, svalg och mage. Sväljproblem, illamående och blodiga uppstötningar. Bruna fläckar och frätskador kan uppträda i och omkring munnen.

Är frätande och ger brännande smärta, rodnad, blåsor och frätskador vid hudkontakt.

Kontakt med ögonen kan orsaka svåra frätskador, smärta, tårbildning och kramper i ögonlock.

Risk för allvarliga ögonskador/synskador.

Inandning av ångor är irriterande för de övre luftvägarna.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att dom vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

Behandlas symtomatiskt.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel Släck med pulver, skum, koldioxid eller vattendimma. Använd vatten eller vattendimma för att kyla ej antänt material.

Olämpliga släckmedel Spruta inte vatten eftersom detta kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Värming orsakar tryckökning i förpackningen, vilket medför sprängrisk.

Vid eldsvåda spaltas produkten och följande farliga gaser kan bildas: Kolmonoxid och koldioxid/ väte

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Använd självförsörjande andningsutrustning tillsammans med kemisk skyddsdräkt.
Avlägsna behållare från det farliga området om så kan ske utan risk. Undvik inandning av ångor och rökgaser – sök frisk luft.
Släckvatten som har varit i kontakt med produkten kan vara frätande.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal: Bär andningsskyddsutrustning. Använd handskar. Bär skyddsglasögon. Stå i motvind/håll avstånd till källan. Stoppa läckage om så kan ske utan risk.

För räddningspersonal: Utöver ovanstående: Kemisk skyddsutrustning som uppfyller EN 943-2 rekommenderas.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik att låta spill nå avlopp och/eller ytvatten. Meddela ansvarig myndighet i händelse av förorening av mark eller vatten, eller utsläpp i avloppssystem.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Avgränsa och absorbera spill med sand eller annat absorberande icke brännbart material. Placera i lämpliga avfallsbehållare. Varning! Orsakar frätskador.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för typ av skyddsutrustning. Se avsnitt 13 för ytterligare information.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Produkten skall användas under väl ventilerade förhållanden, helst med processventilation. Rinnande vatten och ögondusch måste finnas tillgängligt. En nöddusch måste finnas tillgänglig. Tvätta händerna före raster, före toalettbesök och efter avslutat arbete. Genom en arbetsplatsutvärdering ska man säkerställa att anställda inte utsätts för påverkan som kan utgöra en risk vid graviditet.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras säkert, oåtkomligt för barn och avskilt från livsmedel, djurfoder, mediciner etc. Får ej förvaras tillsammans med följande: Starka baser/ Starka oxideringsmedel.

7.3 Specifik slutanvändning

Inga.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden för yrkesmässig exponering:

Ingrediens:	Exponeringsbegränsning	Anm.
Propionsyra	NGV: 10, KGV: 20 ppm NGV: 30, KGV: 62 mg/m ³	- .

NGV: Nivågränsvärde, KGV: Korttidsgränsvärde

Rättslig grund: Hygieniska gränsvärden - AFS 2015:7

Mätmetoder: Förenlighet med angivna gränsvärden för yrkesmässig exponering kan kontrolleras genom yrkeshygieniska mätningar.

DNEL-värden: 79-09-4-A:
Arbetare:
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - systemisk påverkan), 62 mg/m³.
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - lokal påverkan), 62 mg/m³.
Inhalering DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan), 31 mg/m³.
Inhalering DNEL (långfristig exponering - lokal påverkan), 31 mg/m³.
Dermal DNEL (långfristig exponering - systemisk påverkan), 132 mg/kg.
Dermal DNEL (långfristig exponering - lokal påverkan), 0,26 mg/cm².

PNEC-värden: 79-09-4-A:
PNEC vatten (sötvatten) 0,5 mg/l.

PNEC vatten (havsvatten) 0,05 mg/l.
PNEC vatten (periodiska utsläpp) 5 mg/l.
PNEC sediment (sötvatten) 1,86 mg/kg.
PNEC sediment (havsvatten) 0,186 mg/kg.
PNEC mark 0,1258 mg/kg.
PNEC STP (avloppsreningsverk) 5 mg/l.

8.2 Begränsning av exponeringen

	Se bifogade exponeringsscenario för ytterligare information.
Lämpliga tekniska kontrollåtgärder:	Den personliga skyddsutrustning som anges nedan ska användas.
Personlig skyddsutrustning, skyddsglasögon/ansiktsskydd:	Bär skyddsglasögon/ansiktsskydd. Skyddsglasögon ska uppfylla EN 166.
Personlig skyddsutrustning, hudskydd:	Använd handskar. Mellan användning (medelstora volymer, medelstor exponering (1–2 timmar)): Typ av material och tjocklek: Nitrilgummi. - 0,4 mm Omfattande användning (stora volymer, långvarig exponering (mer än 2 timmar)): Typ av material och tjocklek: Butylgummi. - 0,7 mm Handskar ska uppfylla EN 374.
Personlig skyddsutrustning, andningsskydd:	Bär andningsskydd med filtreringsgrad A. Andningsskydd ska uppfylla en av följande standarder: EN 136/140/145.
Begränsning av miljöexponeringen:	

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Tillstånd:	Vätska
Färg:	Färglös
Lukt:	Karakteristisk
Lukttröskel:	Data saknas
pH (brukslösning):	2,3 (100 g/l, 20 °C)
pH (koncentrerad):	Data saknas
Smältpunkt/frys punkt:	-20 °C
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:	>100 °C
Flampunkt:	61,5 °C
Avdunstningshastighet:	Data saknas
Brandfarlighet (fast form, gas):	Antändningstemperatur: 440 °C
Övre/undre brännbarhetsgräns:	Data saknas
Övre/undre explosionsgräns:	2,1-12,0 vol%
Ångtryck:	16,7 hPa (20 °C) 84,7 hPa (50 °C)
Ångdensitet:	Data saknas
Relativ densitet:	1,0039 (20 °C)
Löslighet:	Blandbar med vatten
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten:	log Kow: 0,33
Självantändningstemperatur:	Ger ej spontant upphov till brand
Sönderfallstemperatur:	Data saknas
Viskositet:	10 mPa.s (25 °C)
Explosiva egenskaper:	Data saknas
Oxiderande egenskaper:	Data saknas

9.2 Annan information

Antändningstemperaturen: 485 °C

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Värmeutveckling kan orsaka följande reaktioner: Starka baser/ Starka oxideringsmedel.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil förutsatt att den används i enlighet med leverantörens anvisningar.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Inga kända.

10.5 Oförenliga material

Starka baser/ Starka oxideringsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid eldsvåda eller kraftig uppvärmning spaltas produkten och följande farliga gaser kan bildas: Kolmonoxid och koldioxid/ väte

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut oral toxicitet:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Råtta: LD50 = 3455 mg/kg (BASF test)
Akut dermal toxicitet:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Råtta: LD50 = 3235 mg/kg
Akut inhalationstoxicitet:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Råtta, 4h: LC50 >19,7 mg/l
Hud, anfrätning/irritation:	Frätande. Orsakar brännande smärta, rodnad, blåsor och brännskador. 79-09-4-A: Kanin: Frätande (BASF test)
Allvarlig ögonskada/ögonirritation:	Kan orsaka svåra frätskador, smärtor, rivande känslor och kramp i ögonlocken. Risk för allvarliga skador på ögonen och förlust av synen.
Luftvägssensibilisering eller hudsensibilisering:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Marsvin: Icke-sensibiliserande (Read across)
Mutagenitet i könsceller:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Inga mutationer har iakttagits vid tester på mikroorganismer, däggdjursceller eller vid in vitro-test. (Read across)
Cancerframkallande:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Ingen cancerframkallande verkan har upptäckts.
Reproduktionstoxicitet:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Nedsatt fertilitet/ Teratogenisk skada: Inga indikationer.
Enstaka STOT-exponering:	Kan orsaka irritation i de övre luftvägarna. Produkten avger ångor av organiska lösningsmedel, som kan orsaka dåsighet och yrsel. Vid höga koncentrationer kan ångorna orsaka huvudvärk och förgiftning. 79-09-4-A: Organspecifika toxicitet förväntas inte.

Upprepad STOT-exponering:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Etsning. Organspecifika toxicitet förväntas inte.
Fara vid aspiration:	Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.
Annan giftig inverkan:	Kan orsaka frätskador i mun, svalg och mage. Smärtor i mun, strupe och mage. Svårighet att svälja, illamående och blodiga uppkastningar. Bruna fläckar och frätskador kan uppträda i och omkring munnen.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Akut toxicitet:

79-09-4-A:
Fisk: *Leuciscus idus*: 96hLC50 >10000 mg/l
Skaldjur: *Daphnia magna*: 48hEC50 >500 mg/l
Alger: *Scenedesmus subspicatus*: 72hEC50 >500 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Lätt biologiskt nedbrytbar.

79-09-4-A: Lätt biologiskt nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Förväntas inte att lagras i biomassa.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten förutses ha låg mobilitet i mark och sediment.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte PBT- eller vPvB-ämnen.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Undvik utsläpp i avloppssystem eller till ytvatten. Samla upp spill och avfall i slutna läckagesäkra behållare för deponering vid lokal uppsamlingsplats för farligt avfall.

EWC-kod: Beror på verksamhetsområde och användning, t.ex. 06 01 06* Andra syror

Absorptionsmedel/trasor förorenat av produkten:

EWC-kod: 15 02 02 Absorbermedel, filtermaterial (även oljefilter som inte anges på annan plats), torkdukar och skyddskläder förorenade av farliga ämnen.

Tom, rengjord förpackning ska sopsorteras för återvinning.

AVSNITT 14: Transport information

ADR/RID

14.1 UN-nummer

1848

14.2 Officiell transportbenämning

PROPIONSYRA

14.3 Faroklass för transport

8

14.4 Förpackningsgrupp	III
Farlighetsnummer	80
Tunnelrestriktionskod	E
14.5 Miljöfaror	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
ADN	
14.1 UN-nummer	1848
14.2 Officiell transportbenämning	PROPIONIC ACID
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Miljöfaror	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
Transport i tankfartyg:	N3
IMDG	
14.1 UN-nummer	1848
14.2 Officiell transportbenämning	PROPIONIC ACID
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Miljöfaror	Produkten är inte Marine Pollutant (MP)
IMDG-kod segregationsgrupp:	-
ICAO/IATA	
14.1 UN-nummer	1848
14.2 Officiell transportbenämning	PROPIONIC ACID
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Miljöfaror	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Inga.
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden	Ej tillämpligt.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

Omfattas av:
Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om minderårigas arbetsmiljö, AFS 2012:3.
Arbetskyddsstyrelsens föreskrifter om första hjälpen och krisstöd, AFS 1999:7.
Arbetsmiljöverkets författningssamling, Kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011:19. Senast ändrad genom AFS 2014:43.

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Specialbestämmelser:

Ungdomar under 18 år får inte yrkesmässigt använda eller utsättas för produkten. Ungdomar som fyller minst 16 år under kalenderåret är undantagna denna regel om produkten ingår som ett nödvändigt led i en utbildning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsvärderingar har utförts för följande substanser:
79-09-4 / 201-176-3 Propionsyra

AVSNITT 16: Annan information

Ändringar har gjorts i de följande avsnitten: 2

Förklaring av förkortningar:	PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative STOT: Specific Target Organ Toxicity DNEL: Derived No Effect Level PNEC: Predicted No Effect Concentration
Hänvisningar till litteratur och datakällor:	Registreringsdokument
Klassificeringsmetod:	Testdata
H-fraser:	H226 Brandfarlig vätska och ånga. H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. H318 Orsakar allvarliga ögonskador. H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.
Utbildning:	En förutsättning är att ha grundliga kunskaper om detta säkerhetsdatablad.
Övrig information:	Detta säkerhetsdatablad har utarbetats för och gäller uteslutande för denna produkt. Det baseras på vår aktuella kunskap samt den information som leverantören har lämnat om produkten vid tidpunkten för utarbetandet. Säkerhetsdatabladet uppfyller gällande lagar om utarbetande av säkerhetsdatablad i enlighet med 1907/2006/EC (REACH) inkluderat efterföljande ändringar. Bifogat finns olika exponeringsscenario.